

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ประโยค คือ ข้อความที่มีใจความสมบูรณ์มีครบทั้งภาคประธาน และ

ภาคแสดง

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ลักษณะของประโยค

ภาคประธาน	ภาคแสดง
1. ประธาน อาจมีส่วนขยายประธานด้วย	1. กริยา อาจมีส่วนขยายกริยาด้วย 2. กรรม อาจมีส่วนขยายกรรมด้วย

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

คุณครูสอนวิชาภาษาไทย



คุณครูที่สอนวิชาภาษาไทย



คุณครูที่สอนวิชาภาษาไทยมีสามี 10 คน



ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ผู้ ที่ ซึ่ง อัน

อยู่หลังคำนาม

มีกริยาตาม

คือส่วนขยาย

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ไม้ประดับที่มีทรงต้น ใบ และดอกที่สวยงาม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยค

1. ประโยคสามัญ

มีใจความเดียว มีประธาน กริยา หรือกรรมเพียงตัวเดียว
ไม่มีสันธานเชื่อม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว เช่น

- **ตนุพรกำลังอ่านหนังสือ**
- **แมวจับหนู**

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ประโยคสามัญที่มีหลายกริยาวลี เช่น

- สมบัตินั่งรับประทานอาหารในห้องครัว
- สาวตรีนั่งอ่านหนังสือพิมพ์ในห้องสมุด

ลักษณะประโยชน์ในภาษาไทย

ตึกสีขาว 40 ชั้นตั้งอยู่ใจกลางเมืองปากน้ำโพ

พนักงานรักษาความปลอดภัยซ้อมการรับมือกับอันตรายเพื่อ
ความปลอดภัยของลูกบ้าน

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยค

2. ประโยครวม

มีประโยคสามัญ 2 ประโยคขึ้นไปรวมกันโดยมีสันธานเชื่อม ดังนี้

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

1) ประโยคความรวมที่มีเนื้อความคล้องตามกัน

สถานการณ์ที่ใช้ได้แก่ และ แล้ว ครั้น.....จึง พอ...ก็
แล้ว....ก็ เมื่อ.....ก็ เช่น

พอเขาพูดหลุมเสร็จแล้วก็นำต้นต้นกุหลาบลงไปปลูก

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

2) ประโยคความรวมที่มีเนื้อความขัดแย้งกัน

สันธานที่ใช้ได้แก่ แต่ แต่ทว่า กว่า ก็ แม้ก็ ฯลฯ เช่น

เขามักนอนตึกเสมอแต่ก็ตื่นไม่เคยสายสักวัน

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

3) ประโยคความรวมที่ให้เลือกเอาอย่างหนึ่ง

สถานที่ใช้ได้แก่ หรือ หรือไม่ มิฉะนั้น

มิฉะนั้น.....ก็ ไม่.....ก็ ไม่เช่นนั้น

เธอจะเรียนต่อที่กรุงเทพฯหรือจะไปเรียนที่ต่างจังหวัด

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

4) ประโยคความรวมที่มีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน

สำนวนที่ใช้ได้แก่ เพราะ จึง ดังนั้น.....จึง

เพราะฉะนั้น.....จึง ฉะนั้น.....จึง เพราะ.....จึง

คุณยายดูแลสุขภาพดีมากจึงไม่เคยล้มป่วยเลยสักครั้ง

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยค

3. ประโยคซ้อน

มีประโยคที่มีใจความสำคัญเป็นประโยคหลัก (मुख्यประโยค)

มีประโยคที่มีใจความเป็นส่วนขยายเป็นประโยคย่อย (อนุประโยค)

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

1. นามานุประโยค

ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่แทนคำนาม

ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นประธาน กรรม หรือส่วนเติมเต็มในประโยคหลัก

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

1. นามานุประโยค

๑) ทำหน้าที่บทประธาน

ตำรวจยิงคนร้ายเป็นข่าวดังมาก

ตำรวจยิงคนร้าย : นามานุประโยคทำหน้าที่บทประธาน

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

1. นามานุประโยค

๑) ทำหน้าที่บทประธาน

พ่อตบตีแม่สร้างแผลในใจแก่ลูก

พ่อตบตีแม่ : นามานุประโยคทำหน้าที่บทประธาน

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

1. นามานุประโยค

๒) ทำหน้าที่บทกรรม

ยุพินเห็นหมากัดแมวที่ตลาด

หมากัดแมว : นามานุประโยคทำหน้าที่กรรม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

1. นามานุประโยค

๒) ทำหน้าที่บทกรรม

ละครเรื่องนี้สอนว่า คนไม่ตียอมถูกลงโทษ

คนไม่ตียอมถูกลงโทษ: นามานุประโยคทำหน้าที่กรรม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

1. นามานุประโยค

๓) ทำหน้าที่ส่วนเติมเต็ม

เธอคือ คนทำลายความฝันของฉัน

คนทำลายความฝันของฉัน : นามานุประโยคทำหน้าที่ส่วนเติมเต็ม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

2. คุณาอนุประโยค

ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่ขยายคำนามหรือสรรพนาม

โดยมีประพจน์สรรพนาม (ผู้ ที่ ซึ่ง อัน) เป็นตัวเชื่อม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

2. คุณานุประโยค

๑) ขยายคำนามที่ทำหน้าที่ประธาน

สุนัขที่พุกโบว์สีแดงเป็นของพี่ใหญ่บ้าน

ที่พุกโบว์สีแดง : คุณานุประโยคทำหน้าที่ขยายประธาน “สุนัข”

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

2. คุณานุประโยค

๓) ขยายคำนามที่ทำหน้าที่กรรม

ชาวบ้านสนับสนุนนักการเมืองที่มีความซื่อสัตย์สุจริต

ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต : คุณานุประโยคทำหน้าที่ขยายกรรม “นักการเมือง”

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

3. วิเศษณานุประโยค

ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่ขยายคำกริยาหรือวิเศษณ์

โดยมีคำประพันธ์วิเศษณ์เชื่อมประโยค เช่น **เมื่อ, เพื่อ, เพราะ, เพราะว่า,**

ตาม, จน, ตั้งแต่, อย่างที่ ฯลฯ เป็นตัวเชื่อม

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

3. วิเศษณานุประโยค

เขาร้องไห้เมื่อฉันบอกเลิกเขา

ฉันบอกเลิกเขา : วิเศษณานุประโยคทำหน้าที่ขยายกริยา “ร้องไห้”

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยคซ้อน

3. วิเศษณานุประโยค

เธอกินมูมมามจนเพื่อนทุกคนรังเกียจเธอ

เพื่อนทุกคนรังเกียจเธอ : วิเศษณานุประโยคทำหน้าที่ขยายวิเศษณ์ “มูมมาม”

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

EX. ข้อใดไม่เป็นประโยค

1. หนังสือโบราณของไทยที่เรียกว่า “สมุดไทย” นั้นมีลักษณะพิเศษ
2. สมุดไทยไม่ได้เย็บเป็นเล่มเหมือนหนังสือหรือสมุดที่ใช้กันอย่าง
ทุกวันนี้
3. สมุดที่กระดาษยาวติดต่อกันเป็นแผ่นเดียวแล้วพับกลับไปกลับ
มาเป็นเล่ม
4. สมุดอาจมีขนาดหนาหรือบาง กว้างหรือยาว ตามความต้องการ
ของผู้ใช้
5. สมุดไทยมี 2 สี ใต้ แก่ สีดำ และสีน้ำเงิน

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

EX. ความต่อไปนี้ส่วนใดไม่เป็นประโยค

1) ปัจจุบันสภาพแวดล้อมของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป / 2) คนไทยมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำเร็จรูปมากขึ้น / 3) อาหารสำเร็จรูปส่วนใหญ่เป็นอาหารที่มีโซเดียมและน้ำตาลสูง / 4) การบริโภคผักและผลไม้ในปริมาณน้อยเกินไป รวมถึงการไม่ออกกำลังกาย / 5) ปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ก่อให้เกิดโรคอ้วนและโรคติดต่อเรื้อรัง

1. ส่วนที่ 1

2. ส่วนที่ 2

3. ส่วนที่ 3

4. ส่วนที่ 4

5. ส่วนที่ 5

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

EX. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดไม่เป็นประโยคสามัญ

1) เครื่อง “เตนตีสแกน” เป็นเครื่องเอกซเรย์พื้นสัญชาติไทย /2) เครื่องเอกซเรย์นี้หมุน 1 รอบในเวลา 18 วินาที /3) เมื่อเครื่องประมวลผลเสร็จแล้วจะแสดงภาพในช่องปากแบบ 3 มิติ /4) รังสีจากตัวเครื่องมีปริมาณตามมาตรฐานเรื่องความปลอดภัย /5) เครื่อง “เตนตีสแกน” ได้รับการรับรองมาตรฐานไอเอสโอ 13485

1. ส่วนที่ 1

2. ส่วนที่ 2

3. ส่วนที่ 3

4. ส่วนที่ 4

5. ส่วนที่ 5

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

EX. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดเป็นประโยคสามัญ

1) เต่าดาวพม่าเป็นเต่าอีกชนิดหนึ่งที่หาได้ยาก / 2) ความสวยงามของมันปรากฏบนกระดองด้วยรูปดาวอันเป็นเอกลักษณ์ / 3) ความเข้มของสีกระดองจะผันแปรตามสภาพแวดล้อมอย่างน่าอัศจรรย์ / 4) ผู้คนส่วนหนึ่งตามล่าเพื่อนำกระดองมาปรุงยาสมุนไพรบางชนิด / 5) ปัจจุบันเต่าดาวพม่าลดน้อยลงจนไม่สามารถเพิ่มจำนวนได้เองตามธรรมชาติ

1. ส่วนที่ 1

2. ส่วนที่ 2

3. ส่วนที่ 3

4. ส่วนที่ 4

5. ส่วนที่ 5

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

EX. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดไม่เป็นประโยค

1) ปัจจุบันสภาพแวดล้อมของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป / 2) คนไทยมีพฤติกรรม
การบริโภคอาหารสำเร็จรูปมากขึ้น / 3) อาหารสำเร็จรูปส่วนใหญ่เป็นอาหารที่มีโซเดียม
และน้ำตาลสูง / 4) การบริโภคผักและผลไม้ในปริมาณน้อยเกินไป รวมถึงการไม่ออกกำลังกาย / 5) ปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ก่อให้เกิดโรคอ้วนและโรคติดต่อเรื้อรัง

1. ส่วนที่ 1

2. ส่วนที่ 2

3. ส่วนที่ 3

4. ส่วนที่ 4

5. ส่วนที่ 5

ลักษณะประโยคในภาษาไทย

EX. ข้อใดไม่ใช่ประโยคซ้อน

1. หลานคนเล็กอยู่บ้านหลังที่ขายชื่อใหม่
2. อ่างทองกลับเที่ยงที่คุณทำงานมีโทรศัพท์แล้ว
3. ผู้ปกครองนักเรียนเดินทางไปหอบประชุมอย่างรวดเร็ว
4. คนสวนกำลังตัดกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้เสาไฟฟ้า
5. แม่ใส่หน้ากากอนามัยใหม่ที่พ่อให้



ลักษณะประโยคในภาษาไทย

ประโยค คือ ข้อความที่มีใจความสมบูรณ์มีครบทั้งภาคประธาน และภาคแสดง

ภาคประธาน	ภาคแสดง
ประธาน อาจมีส่วนขยายประธานด้วย	กริยา อาจมีส่วนขยายกริยาด้วย กรรม อาจมีส่วนขยายกรรมด้วย

ชนิดของประโยค

/// ประโยคสามัญ

มีใจความเดียว มีประธาน กริยา
หรือกรรมเพียงตัวเดียว
ไม่มีสันธานเชื่อม

/// ประโยครวม

มีประโยคสามัญ 2 ประโยคขึ้นไปรวมกัน
ขึ้นไปโดยมีสันธานเชื่อม

/// ประโยคซ้อน

มีประโยคที่มีใจความสำคัญเป็น
ประโยคหลัก (**मुख्यประโยค**)
มีประโยคที่มีใจความเป็นส่วนขยาย
เป็นประโยคย่อย (**อนุประโยค**)